

Overdruk uit het Bulletin van de Nederlandse Augustijnenprovincie, nr 3, 28 augustus 2023.

OVERWEGING BIJ DE HERDENKINGSDIENST VAN PATER TON TROMP
(20 maart 1945 Haarlem - 8 mei 2023 Manokwari Papua-Indonesia)

Ton Tromp werd geboren te Haarlem op 20 maart 1945 de eerste van negen kinderen.

Zijn doopnamen waren: Anthonius Bartholomeus Maria.

De middelbare school volgde hij aan het Mendelcollege en behaalde er het diploma HBS-A, moest toen eerst een jaar latijn studeren, voordat hij op 31 augustus 1963 met het noviciaat kon beginnen in Witmarsum. Op 10 september 1964 deed hij zijn tijdelijke geloften en de eeuwige geloften, ofwel de plechtige professie volgde op 29 oktober 1969.

In de tussenliggende jaren studeerde hij theologie aan verschillende instituten. Het waren de roerige jaren zestig, toen er seminaries en theologieopleidingen werden samengevoegd of opgeheven.

Op 7 december 1969 werd Ton door Mgr. Zwartkruis, de bisschop van Haarlem, priester gewijd in zijn parochiekerk in Haarlem-Noord, nadat hij in de zomer in Rotterdam de z.g. Memisacursus, had gevolgd, een zeer uitgebreide EHBO-cursus, speciaal voor missionaire werkers.

Op 20 januari 1970 vertrok Ton naar Papua, toen nog West Irian of Irian Barat geheten. Zijn eerste kennismaking met het land was in het gebied van Bintuni, het moerasgebied rond de MacCluer Golf bij pater Ben Noords die daar de pastoor was. In 1973 kreeg Ton de opdracht om in Manilla pastorale sociologie te studeren. Na twee jaar kwam hij terug, kreeg de leiding over het bisdomkantoor, werd de gedelegeerde voor sociale zaken en het

onderwijs. Dat kantoorwerk kon hij met verve doen, omdat zijn hart vooral lag bij de mensen die vanuit het binnenland neergestreken waren aan de randen van Sorong. Intussen schreef Ton ook zijn scriptie, waarmee hij op 26 januari 1978 in Manilla de graad van Master of Science behaalde.

Twintig jaar lang was Ton de rechterhand van drie bisschoppen. Ton vertelde mij dat hij van Mgr. van Diepen vooral management leerde, hoe hij leerde om projecten van medefinanciering in te dienen bij verschillende hulporganisaties en de taal leerde spreken die deze organisaties graag wilden horen.

En het was bisschop Hadisumarto, die Mgr. Van Diepen was opgevolgd, die mij zelf toevertrouwde: 'Als ik Ton Tromp niet aan mijn zijde had, zou ik het hier in Sorong onmogelijk kunnen volhouden!' En wat Ton voor de huidige bisschop Hilarion Datus Lega betekende, vertelde hijzelf onlangs in de uitvaartviering van Ton.

Ik realiseer mij dat ik Ton slechts ruim twintig jaar in Papua heb meegemaakt. Al deze jaren was Ton de jongste van ons, Nederlandse missionarissen, en ook van de Indonesische priesters die mondjesmaat qua aantal, in Irian kwamen werken. Dat veranderde radicaal

begin jaren negentig toen alle Nederlanders terug waren gegaan op Ton Tromp en Frans Jonkergouw na. Frans heette naderhand Pater Tetek, pater opa.

En Ton was als vijftiger niet meer de jonge missionaris, maar begon - zeker ook door de tropenjaren - tot de oudere generatie te behoren. Het waren denk ik de jaren van rijping. Ton bloeide steeds verder op, niet alleen als bestuurder, maar steeds meer en intenser als de geestelijk leidsman, de inspirator, de steun en toeverlaat voor de docenten in het onderwijs, voor zijn jongere medebroeders, ja, voor wie niet. Zijn indrukwekkende en ontroerende uitvaartviering met zovele aanwezigen spreekt voor zich. Een groot mens is van ons heengegaan, een zielenherder die zijn kudde heeft geweid die de Heer hem had toevertrouwd.

Dierbare afvaardiging van de familie Tromp (als ik jullie tenminste zo mag noemen), dierbare vrienden en tegelijk sponsors van Ton, beste medebroeders augustijnen, De meesten van ons zullen wel de indrukwekkende streaming van de uitvaart en begrafenis van Ton, geheel of gedeeltelijk, gezien hebben. Overbodig te zeggen wat voor indruk dat gemaakt heeft. Ik was in de bevoorrechte positie dat ik alles woordelijk ook heel duidelijk kon verstaan. De Bijbellezingen waren dezelfde die u zojuist hoorde en graag wil ik u ook vertellen wat de bisschop Hilarius Datus Lega zei in zijn preek van precies tien minuten. Het viel mij op dat de bisschop in feite aan de beide Schriftlezingen voorbijging en ervan uitging dat wij allemaal, jong of oud, op onze eigen manier ons pater Anton Tromp herinneren. Hij zelf had pater Tromp al leren kennen voordat hij als bisschop naar Sorong kwam, toen ook hij vanuit Flores Delsos was, zoals Ton, de gedelegeerde van het bisdom voor sociale zaken. Op conferenties in Jakarta, waar deze medewerkers input gaven aan de Indonesische bisschoppenconferentie en ervaringen uitwisselden. Daarbij viel het hem op hoe pater Anton ter zake kundig was en betrokken bij de projecten.

De bisschop leerde Ton pas echt kennen twintig jaar geleden, toen hij bisschop van Sorong werd. De stad Sorong en Aimas (de eerste transmigratielocaties) leerde hij betrekkelijk snel kennen. Ook de groepen katholieken waren niet zo groot in aantal.

Maar als de bisschop met Ton op andere locaties kwam, in Manokwari met zijn nieuwere uitbreidingen, in Ayawasi of Bintuni en Fakfak, pater Anton kende ook dáár de mensen, gaf aan wie van wie familie was, wie met wie was getrouwd, welke kinderen ze hadden gekregen. Luar biasa, buitengewoon en onbegrijpelijk. Pater Anton was een 'encyclopedie, een levend woordenboek'.

Uitgebreid vertelde de bisschop over het initiatief om een seminarie, een kleinseminarie op te richten om roepingen tot priesterschap en religieuze leven te begeleiden. Dat was in 2004. Niet duidelijk vertelde hij wiens initiatief het was; laten we het erop houden: van hen beiden. en hoe moest het heten? De bisschop stelde voor: 'Petrus van Diepen'. 'Ja maar', stelde Ton, 'Piet van Diepen is nog niet heiligverklaard'. 'Dat geeft niet', zei de bisschop weer, 'er is ook een seminarie Pius XII'. Paus Pius XII was toen nog niet heiligverklaard. En de bisschop stelde voor dat pater Anton maar de eerste rector moest worden. Ton had daar geen bezwaar tegen. In 2005 ging het seminarie van start.

De bisschop benadrukte hoe groot de geestelijke erfenis is van pater Anton: zijn doorleefd geloof, zijn persoonlijke, innige band met de Heer Jezus, om vooral te doen en te handelen, zoals Jezus dat had voorgedaan. Dat straalde door in al zijn preken en in zijn doen en laten van alle dag.

Trouwens, daarvan kan ik persoonlijk ook getuigen. Tons persoonlijke motivatie om in Irian missionaris te worden, was een heel merkwaardige. Als augustijn in opleiding zag hij één voor één zijn studiegenoten vertrekken en ook velen ouder dan hij. Wij, studenten, kregen zelfs de aansporing van de studieleiding om naast de theologiestudie, nog een andere opleiding te volgen om 'maatschappelijk gekwalificeerd' te zijn, zoals men dat toen noemde. Want, werd er gezegd, de statistische kans dat je uittreedt uit de Orde, is groter dan dat je zult blijven. Het waren ook niet de minsten die uittraden! Ton dacht - en daarvan maakte hij geen geheim - waarom zou mij dat niet kunnen gebeuren! Je staat nu eenmaal sterk onder invloed van de tijdgeest. Ton was vol geloof en idealen en zocht een klimaat waarin hij daarmee vooruit kon. Reden voor hem om te kiezen naar Indonesië te vertrekken. Wat wellicht ook hielp was dat generatiegenoten als Jan Frank, Han Schoorl, Jan van Dril, Piet Giesen en Piet Tuijp hem kort tevoren waren vóór gegaan of zouden volgen. Ook de verhalen van missionarissen die op vakantie naar Nederland kwamen, zullen toentertijd ook hebben bijgedragen aan Ton's missionarisroeping.

Terug naar het getuigenis van bisschop Hilarion. Onvermoeibaar was pater Anton in zijn vele activiteiten. Alle materiële middelen ten dienste van de functie van de Kerk en de maatschappij, nagenoeg alle waren tot stand gekomen dankzij de inspanningen van pater Tromp en de hulp van sponsors: de bisschop noemde met name de middelbare scholen, SMP en SMA Villa Nova in Maripi en Susweni, de jongens- en meisjesinternaten aldaar, de bouw van een nieuw klooster voor de augustijnen, hij had al deze gebouwen mogen inwijden, met de zegen van de Allerhoogste en de inspanningen van pater Tromp. In het Indonesisch klinkt het nog eervoller: "berkat Allah Mahatinggi dan berkat usaha Pater Anton".

En de bisschop besloot zijn getuigenis: Moge pater Anton Tromp vanuit de hemel onze voorspreker zijn, nu wij zonder hem verder gaan.
Banyak terima kasih voor zijn leven onder ons.

Jan van Dril osa
